

Posudek diplomové práce

Diplomantka: Patrik Steiner

Název práce: Kodifikační pokusy v oblasti občanského práva v období první ČSR (1918 – 1938/39)

Konzultant: JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová

Oponent: Prof. JUDr. PhDr. Karolina Adamová, DSc.

Diplomová práce studenta závěrečného ročníku magisterského studia Fakulty právnické ZČU v Plzni Patrika Steinera se zařadila mezi skupinu diplomových prací na Katedře právních dějin, které se věnují období tzv. první republiky, tzn. let 1918 – 1938.

Diplomant se ve své práci věnuje jednomu z problémů nejen z pohledu historického vývoje, ale i současnosti. Tímto problémem je otázka novelizace občanského práva i pro současnost otázka velice aktuální v souvislosti s novým občanským zákoníkem.

Na úvod je nutno poznamenat, že se autor zhostil svého úkolu výborně, konzultace s vedoucí práce byly velice časté a v tomto směru si diplomant zaslouží velice kladné hodnocení. Student byl schopen provést podrobnou analýzu této problematiky, zhodnotit složitý proces a jeho důsledky.

Diplomová práce je rozdělena do sedmi kapitol.

V počátečních kapitolách se autor věnuje základním právním pramenům, které byly základem pro vznik nového občanského práva. Poté se autor soustřeďuje svoji pozornost na analýzu filozoficko-právních aspektů, které se staly podkladem pro rekodifikaci občanského práva hmotného.

V následujících kapitolách se diplomant zaměřil na velice podrobný rozbor dílčích úprav občanskoprávních vztahů, které byly zahrnuty do právního řádu první ČSR. Na počátku dvacátých let byla vytvořena při ministerstvu spravedlnosti a ministerstvu unifikací komise pro kodifikaci a unifikaci soukromého práva. K obširnější zákonodárné práci však zpočátku

nedošlo, a proto bylo ministerstvem přikročeno k nejjednoduššímu řešení, kterým byl překlad Všeobecného občanského zákoníku z roku 1811, doplněný v oblasti rodinného práva v roce 1919 o tzv. rozlukový zákon č. 320. Tento návrh však nebyl odborníky na občanské právo, profesory Kramářem a Svobodou doporučen. Tito se jednoznačně vyslovili proti tomuto procesu, a žádali „pronikavější“ revizi občanského kodexu.

Vlastní práce na úpravě občanského zákoníku byla svěřena pěti komisím. První etapa revizních prací byla ukončena v roce 1921, respektive 1924 tak, že byly veřejnosti předloženy návrhy. Tyto návrhy však nepřinášely požadované změny. Zpracování výsledků odborné diskuse bylo svěřeno komisi pro superrevizi občanského zákoníka, kterou vytvořilo v roce 1926 ministerstvo spravedlnosti, měla celkem 321 schůzí, poslední z nich pak 4. listopadu 1931. Za svůj úkol považovala celkovou úpravu osnovy tak, aby odpovídala nejpřísnějším nárokům. Návrh, který vznikl při jednání komise byl počátkem roku 1932 vytištěn a zpřístupněn veřejnosti a zároveň o něm bylo zahájeno meziministerské řízení. Tento způsob přípravy byl poněkud zdlouhavý. Na podzim roku 1935 svolalo ministerstvo spravedlnosti superrevizní komisi k práci na konečné redakci osnovy. Ta byla senátem Národního shromáždění vydána v roce 1937 pod názvem „Vládní návrh zákona, kterým se vydává občanský zákoník“. I v tomto případě však co do merita zůstal základem návrhu Všeobecný občanský zákoník z roku 1811, konkrétně návrh z roku 1931.

Po formální stránce je nutno konstatovat, že autor dodržel normu předepsanou pro psaní diplomových prací, čerpal z dostupných pramenů a literatury, prováděl rozsáhlou badatelskou činnost s archívními dokumenty, uvedl poznámky pod čarou. Práce je psaná přehlednou formou, obsahuje anglické resumé.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti doporučuji diplomovou práci Patrika Steinera k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Otázky k obhajobě:

1. Změny v oblasti rodinného práva v první ČSR
2. Otázka zákonného zásahu do vlastnického práva v první ČSR, neboli pozemková reforma

V Plzni dne 5.3. 2013

JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová